

ASLAN İLE FARE

Günün birinde bir ormanda kral aslan uyuyormuş. Aslanı gören fare onunla oynamanın zevkli olabileceğini düşünmüş ve aslanın üstüne çıkmış. Kuyruğundan aşağı doğru kayarak eğleniyormuş. Aslan birden uyanmış ve pençesiyle fareyi yakalayivermiş. Fare çok korkmuş. "Ne olur kralım beni yeme, günün birinde bende sana yardım ederim." demiş. Aslan, küçücük farenin ona nasıl yardım edebileceğini düşünmüş ve onu serbest bırakmış. "Şanslısın, yemeğimi yeni yemiştım." demiş.

Aslan daha sonra ormandan geziyormuş. Az ileride avcılar fare kapanı hazırlıyorlarmış. Aslan kapanı görmemiş ve onun üstüne bastığında tuzağa yakanlanmış. Avcılar aslanı yukarı çekmişler. Kükremeye başlayan aslanın sesini duyan hayvanlar ona yardım etmemiş ama fare hemen yardıma koşmuş. "Kralım, sizi kurtarmaya geldim." demiş. Bu sırada avcılarda aslanı koymak için büyük bir tekerlekli kafes almak için köyü yolunu tutmuşlar. Fare aslanın kuyruğundan tutarak yukarı çıkmış ve ipi kemirmeye başlamış. Bütün ipi kemiren fare, aslanı kurtarmış ve kral, fareye çok teşekkür etmiş. Bundan sonra ormanın prensi sensin demiş. Fare de teşekkür ederek gitmek üzereyken aslan ona, "Dur, nereye gidiyorsun? Benimle oynamak istemez misin?" demiş. Fare de aslanın üstüne çıkmış, bu esnada avcılar geliyormuş. Aslan kükreyerek onları kovalamış ve arkalarından gülmüşler.

Bu günden sonra da aslan ile fare çok iyi arkadaş olmuşlar ve ömür boyu birlikte oynamışlar.

➡ Aşağıdaki soruları cevaplayalım. Doğru seçeneği işaretleyelim.

1. Aslan neden uyanmış?

Fare kuyruğunda oyun oynadığı için uyanmış.

2. Fare, aslanın üzerinde ne yapıyormuş?

Kuyruğundan aşağı kayarak eğleniyormuş.

3. Aslanı kim yakalamak istemiş?

Avcılar yakalamak istemiş.

4. Metnin ana fikri nedir?

- A. Fazla merak iyi değildir.
- ☒ B. İyilik eden, iyilik bulur.
- C. Herkesle oyun oynamaz.
- D. El elden üstündür.

5. Metnin son cümlesinde tek başına anlamı olmayan kaç kelime vardır?

- A. 2
- ☒ B. 3
- C. 4
- C. 5

Gerçek anlam; bir kelimenin aklımıza ilk gelen anlamına verilen isimdir. Kelimelerin, sözlükte geçen anlamları gerçek anlamlarıdır. Bu yüzden gerçek anlama, sözlük anlamı da denir.

Kelimelerin cümle içinde, sözlük anlamlarından başka anlamlarda kullanılmasına **mecaz anlam** denir.

Bir sözcüğün bilim, sanat, spor ya da meslek alanına özgü kavramları karşılığında kazandığı anlama **terim anlam** adı verilir.

Bir sözcüğün gerçek anlamının yanında zamanla kazandığı anlama **yan anlam** denir.

Örnekler: Kahvaltı yapmadan evden çıkmamalıyız. (Kahvaltı sözcüğü gerçek anlamı ile kullanılmış.)

Ali çok **ince** düşündür. (İnce sözcüğü mecaz anlamı ile kullanılmış.)

Türkçe dersinde **fabl** türünü öğreniyoruz. (Fabl sözcüğü terim anlamıdır.)

Babam böbrek **taşı** düşürüyor. (Taş sözcüğü yan anlamına gelecek şekilde kullanılmış.)

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin kullanıldıkları anlamlarına göre yandaki kutulara dolduralım.

Bugün babamla gezmeye gittik.

Masanın ayağı oynuyor.

Geminin burnu iskeleye dönmüş.

Perdeler açıldı ve tiyatro başladı.

Gözüme toz kaçtı.

Maçta on korner oldu.

Çok sıcak tavırları vardı.

Üçgenleri öğrenirken çok eğlendik.

Yaprağın damarları net görünüyor.

Gerçek Anlam

Gezmeye
Gözüme

Mecaz Anlam

Sıcak

Terim Anlam

Perdeler
Korner
Üçgenleri

Yan Anlam

Ayağı
Burnu
Damar

Aşağıdaki kelimeleri gerçek ve mecaz anlamına gelecek şekilde kullanalım.

kuru	gerçek	Gamaşıcılar kurumuyla toplayabilirsin.
	mecaz	Ağıltan resmen kurudur.
yaşlı	gerçek	Dedem çok yaşlandı.
	mecaz	Görünüşün genç ama düşüncelerin çok yaşlı.
soğuk	gerçek	Hava çok soğuk kalın giyin.
	mecaz	Çok soğuk bir insandır.
kara	gerçek	Dünyada karalar denizden azdır.
	mecaz	Ak akse kara gün iştir.

Aşağıdaki terim anlamlı sözcükleri, ilgili alanlara yazalım.

Dünya	üçgen	sol anahtarı	flüt	gol	protein
gitar	kare	penaltı	ritim	bateri	yağ
davul	Güneş	dikdörtgen	taç	daire	korner

Müzik
Sol anahtarı, davul, bateri, gitar, ritim, flüt

Spor
Taç, penaltı, gol, korner

Matematik
Üçgen, daire, Dikdörtgen, Kare

Fen Bilgisi
Dünya, Yağ, protein, Güneş

 Aşağıdaki kelimelerden aralarında eş anlam ilişkisi olanların kutularını kırmızıya, zıt anlam ilişkisi olanların kutularını maviye boyayalım.

 konut - ev	 dik - eğik	 gündüz - gece	 sonbahar - güz
 sıcak - soğuk	 güzel - çirkin	 kapalı - açık	 öğrenci - talebe
 konuk - misafir	 neşe - hüzn	 kuru - ıslak	 yel - rüzgar
 veteriner - baytar	 hatıra - anı	 yurt - vatan	 hafif - ağır
 ak - kara	 ırmak - nehir	 ihtiyar - yaşlı	 doğu - batı

 Aşağıda verilen kelimelerin başında (E) yazanın eş anlamlısını, (Z) yazanın zıt anlamlısını cümle içinde kullanalım.

 kapalı	<u>Kapıyı <u>açık</u> unutmuşlar.</u>
 sene	<u>Gecen <u>yıl</u> kış mevsimi çok soğuktu.</u>
 mekan	<u>Kırtasiye dükkanı için tutacağımız <u>yer</u> çok güzel.</u>
 derin	<u>Denizin <u>şığ</u> kumunda yüzmeliyiz.</u>
 fakir	<u>Çok çalışarak <u>zengin</u> olabiliriz.</u>
 dize	<u>Şiirin <u>on iki</u> mısrası var.</u>

Bir cümlede yapılan işi belirten kelimenin sonda yer almasıyla oluşan cümleye **kurallı cümle** denir.

Örnek: Ailece bugün pikniğe gittik.

Bir cümlede işi belirten kelimenin cümlenin başında veya ortasında bulunmasıyla oluşan cümleye **devrik cümle** denir.

Örnek: Sabah bakkalla gitti Ömer.

 Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Kurallı cümle ise üstündeki kutucuğa (K), devrik cümle ise üstündeki kutucuğa (D) yazalım.

K

Bugün, Ali'yle parka gittik.

K

Okula gelirken uçurtmanı getir.

D

Doğdu, doğudan Güneş.

D

Dün gördüm seni.

K

Sabahki derste çok yorulduk.

D

Okula gittik erkenden.

D

Doya doya sarıldı, bebeğine.

D

Düşmüş merdivenden çıkarken.

D

Kahvemi içtim, eve.

K

Ahmet de dün bize geldi.

 Aşağıda verilen kelimelerle devrik cümleler oluşturalım.

soldu

kazandılar

Soldu bahçedeki kırmızı gül. Kazandılar dünkü macı.

koşuştular

gidiyordu

Koşuştular etrafa çocuklar. Gidiyordu tatile yarın.

BİLGİYE GEL

KARŞILAŞTIRMA CÜMLELERİ

- ★ Bir olay, kişi, yer veya durumun benzer ya da farklı yönlerini kıyaslamaya karşılaştırma denir.
- ★ Karşılaştırma yapılırken kadar, benzer olarak, farklı olarak, gibi, göre, daha, buna rağmen vb. ifadeler kullanılır.

ÖRNEK: Ali, Okan'dan **daha** uzundur.

Erman, Didem **kadar** akıllı bir çocuktur.

→ Karşılaştırma yapılmış cümlelerin yanındaki yıldızları boyayalım.

★ Eteği de kazağı kadar pahalıydı.

★ Bugüne kadar yediğim en güzel pastaydı.

★ İlk kitabı diğerlerinden daha ayrıntılıdır.

★ Sandığımdan daha iyiymiş.

★ Telefonunu kapatmayı unutma.

★ Kitaplığındaki kitaplar hoşuma gitti.

★ Sen de en az benim kadar kırgınsın.

★ Dışarıda yağmur yağıyor.

★ Bardağına su doldurmuş.

★ Bu yazın dünkünden güzel olmuş.

→ Aşağıdaki görsellerle ilgili ikiye tane karşılaştırma cümleleri yazalım.

→ Deve keçiden ağırdır.

→ Keçi deveden daha hızlıdır.

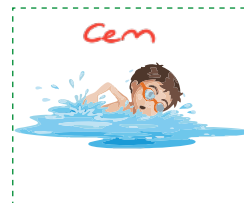
→ İncir seftaliden daha tatlıdır.

→ İncir seftalı kadar sağlıklıdır.

→ Ahmet'in sesi tıncu, Elan'ın sesi sığdır.

→ Ahmet, Elan'dan salıkdır.

→ Cem Kerim'den daha sağlıklı beslenir.

→ Kerim Cem gibi yüzmeyi sevmez.

BİLGİYE GEL**UZUN ÇİZGİ (KONUŞMA ÇİZGİSİ)**

- ★ Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için kullanılır. Konuşmalar tırnak içerisinde verilirse konuşma çizgisi kullanılmaz.

ÖRNEK: - Hoşgeldin baba.
- Hayırlı olsun.

ÜÇ NOKTA

- ★ Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.

ÖRNEK: Unuttuğum eşyalar: kalem, defter, silgi

→ Ayraçlar içerisine uygun noktalama işaretlerini yerleştirelim.

Çocuklar(,) pazara gelen Nasreddin Hoca'nın etrafını sarmış(.)
"Hoca, bana düdük al(.)" demiş biri. Diğerleri de aynı şekilde düdük istemiş(.)
Diğerleri de sırayla(:)
(-)Ben de düdük isterim(,) demişler(.)
İçlerinden sadece biri Nasreddin Hoca'ya düdük parası vermiş(.). Hoca(,) parayı alıp pazara gitmiş(.)
Hoca(,) akşam pazardan dönünce çocuklar etrafını sarmış(.). Her biri düdüğünü istemiş(.).
Cebinden bir düdük çıkaran hoca(,) parayı veren çocuğa vermiş(.).
Diğer çocuklar hep bir ağızdan bağırmış(:)
(-)Hani bizim düdüğümüz(?)
Nasrettin Hoca gülmüş(:)
(-)Parayı veren düdüğü çalar(,) demiş(.).

→ Aşağıdaki cümlelerde yay ayraçlar içerisine gelmesi gereken noktalama işaretlerini yazalım.

- ◇ Gökyüzünde güneş, bulut (...)
◇ İmdat(!) Yangın var(.)
◇ Nerede kalacaksınız(?)
◇ Babam yanıma gelmezse(.)
◇ Balon nasıl patlamış(?)
◇ O adam yanıma gelse(...)

- ◇ Onu bir görebilsem(...)
◇ Pazar günü yolda kalmışlar(.).
◇ Dünya(,) Güneş etrafında dolanır (.).
◇ Eve geldi(,) ders çalışmaya başladı (.).
◇ Eyvah(,) tüm eşyalarımı evde unuttum (!)
◇ Geriye doğru saymaya başladı(:)altı(,) beş(...)

BİLGİYE GEL

KESME İŞARETİ

- ★ Özel adlara getirilen ekler kesme işaretiyle ayrılır

Örnek: Ankara, Türkiye'nin başkentidir.

- ★ Özel adlara getirilen bazı ekler kesme işaretiyle ayrılmaz. (-ler, -lı, siz)

Örnek: İzmirli, Aliler

- ★ Kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için konur.

Örnek: TBMM'nin, TDK'nin

- ★ Sayılara getirilen ekleri ayırmak için konur.

Örnek: 2005'te, 2'nci kat

→ Aşağıdaki sözcükleri kesme işareti ile ayıralım.

Türkiyede	Ankaranın	Ahmete	İstanbuldan	Büşraya
Türkiye'de	Ankara'nın	Ahmetle	İstanbul'dan	Büşra'ya
Güneşe	Çukurovaya	Ermanda	Bingölü	Marsta
Güneşle	Çukurova'ya	Erman'da	Bingöl'ü	Mars'ta

→ Yanlış kullanılan kesme işaretinin bulunduğu cümlelerin başındaki oku boyayalım.

→ Deniz'ler bize yarın gelecek.

→ 17 Mart'a kadar bunları bitirmeliyiz.

→ Selîmin oynadığı oyunu çok beğendim.

→ Adana'lı olduğunu öğrendim.

→ Kars'ın peynirini çok beğeniyorum.

→ Edirne'den amcalar gelmiş.

→ Nihat Bey'e söyleyeceklerim var.

→ Özlem'ler oyun parkına gittiler.

→ 10 Aralık 1985'te doğmuş.

→ Türkiye'nin başkenti Ankara'dır.

→ Aşağıdaki cümlelerdeki noktalama işareti hatalarını düzelterip cümleleri baştan yazalım.

★ Ali'ler yarın bize geleceklermiş?

Aliler yarın bize gelecekmiş.

★ Bugün, Kız Kulesini ziyaret ettik.

Bugün, Kız Kulesi'ni ziyaret ettik.

★ 10.10.1995te 5 yaşına basmış.

10.10.1995'te 5 yaşına basmış.

★ Kedim Tekiri parka götürüyorum!

Kedim Tekir'i parka götürüyorum.

 Aşağıdaki boşlukları verilen kelimelerden uygun olanlarıyla tamamlayalım.

üç nokta

soru işareti

virgöl

ünlem işareti

kesme işareti

kısa çizgi

uzun çizgi

nokta

- ★ Konuşma cümlelerinin başına uzun çizgi konur.
- ★ Özel isimlere gelen ekleri ayırmak için kesme işareti kullanılır.
- ★ Soru bildiren cümlelerin sonunda soru işareti kullanılır.
- ★ Kızgınlık, şaşırma gibi duyguları belirten cümlelerin sonuna ünlem konur..
- ★ Tamamlanmamış cümlelerin sonuna üç nokta konur.
- ★ Satır sonuna sığmayan sözcükleri ayırmak için kısa çizgi kullanılır.
- ★ Tamamlanmış cümlelerin sonuna nokta konur.
- ★ Eş görevli sözcük ve sözcük gruplarının arasında virgöl kullanılır.

 Aşağıdaki cümlelerde hatalı kullanılan noktalama işaretlerini düzelterip cümleyi tekrar yazalım.

➤ Yarın okula gidiyor muyuz!

Yarın okula gidiyor muyuz?

➤ Ankara,dan kargomuz geldi?

Ankara'dan kargomuz geldi,

➤ Sen, ve Aslı bizimle gelecek misiniz.

Sen ve Aslı bizimle gelecek misiniz?

➤ 12,10,2016'da birinci sınıfa başladım.

12.10.2016'da birinci sınıfa başladım.

➤ İstanbul'da bugün yağış var.

İstanbul'da bugün yağış var.

➤ Senin, kardeşin geldi mi.

Senin, kardeşin geldi mi?

➤ Eyvah, vazo kırıldı.

Eyvah, vazo kırıldı!

➤ Üç gün sonra gidecek misin.

Üç gün sonra gidecek misin?

➤ Sen'le gelen Arzu muydu.

Senle gelen Arzu muydu?

➤ Ali korkudan ağlıyordu!

Ali korkudan ağlıyordu.

➤ -Memleket İsterim- şiirini duydun mu.

"Memleket İsterim" şiirini duydun mu?

➤ Babam gelirken 3 ekmek almış?

Babam gelirken 3 ekmek almış.

 Aşağıdaki kelimelerden yazımı doğru olanları işaretleyelim.

☐ çenber	☒ itfaiye	☒ pantolon	☐ herşey
☒ çember	☐ itfaye	☐ pantulon	☒ her şey
☐ bir kaç	☐ marol	☒ herkes	☐ hiç bir
☒ birkaç	☒ marul	☐ herkez	☒ hiçbir
☐ tıraktör	☐ kirbit	☐ süpriz	☒ hafta sonu
☒ traktör	☒ kibrit	☒ sürpriz	☐ haftasonu
☒ kirpik	☐ orjinal	☐ stajer	☒ espri
☐ kiprik	☒ orijinal	☒ stajyer	☐ espiri

 Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlış yapılan sözcükleri düzeltip cümleyi tekrar yazalım.

☒ Abim yukarda ders çalışıyor.

Abim yukarıda ders çalışıyor.

☒ Burdaki her şey çok eksimiş.

Buradaki her şey çok eksikmiş.

☒ Ağaçda çok sayıda meyva var.

Ağacda çok sayıda meyve var.

☒ Yola bugün asfalt döküyorlar.

Yola bugün asfalt döküyorlar.

☒ Sabah kahvaltıda poça yedik.

Sabah kahvaltıda poça yedik.

☒ Onlar orda bir arada oturuyorlar.

Onlar orda bir arada oturuyorlar.

"-de" "-da" bağlacı daima ayrı yazılır. Hal eki olan "-de,-da, -te,-ta" ise sözcüğe bitişik yazılır. "de, da" bağlacıyla "-de,-da,-te,-ta" ekleri birbiriyle karıştırılmamalıdır. Pratik olarak birbirinden şu şekilde ayırt ederiz: Cümle içerisinde cümleden "de"yi çıkartınız, eğer cümle yapısında bir bozukluk olmuyorsa o "de" bağlacıdır. Cümle yapısı bozuluyorsa o "de" bulunma durum ekidir.

→ Kapıyı da kapatacağım. (Kapıyı kapatacağım.) Burada "-da" ekini çıkardığımız zaman cümle anlamı değişmiyor. O yüzden "-da" eki bağlacıdır.

→ Parkta oyunlar oynadık. (Park oynadık.) Burada "-ta" ekini cümleden çıkardığımız zaman anlam değişiyor. O yüzden "-ta" bulunma ekidir.

✏ Aşağıdaki cümlelerde "da, de" eki veya bağlacının doğru yazıldığı cümleleri işaretleyelim.

→ ☒ Sen de mi geldin?	→ ☒ Okula kaydını da yaptık.
→ ☐ Bana hediye de al.	→ ☐ Senin sırtın da bir sorun mu var?
→ ☒ Ben de sizinle gelmek istiyorum.	→ ☒ Bugün sınava da gireceğim.
→ ☐ Ödevimi evde unuttum.	→ ☒ Orası da sıcak mı?
→ ☐ Sinemaya, bende geleceğim.	→ ☒ Mersin'de, limonlar olgunlaşmış.

✏ Aşağıdaki cümlelerdeki "de" ya da "-de"nin hâl eki mi yoksa bağlacı mı olduğunu belirleyelim. Yazılışının doğru mu, yanlış mı olduğunu örnekteki gibi işaretleyelim

Cümle	Bağlacı	Hal Eki	Doğru	Yanlış
Bu arabayı da alacağım.	X		X	
Evde oturmaktan çok sıkıldım.		X	X	
Buna da soğuk mu diyorsun?	X		X	
Kalemim, Ada da kalmış.		X		X
Beni durak da bekle.		X		X
Ali de bizle gelecek.	X		X	

Cümlelerde geçen “-ki” bağlaç ya da ek olabilir. Ek olan “-ki” bitişik yazılır. Bağlaç olan “ki” ise ayrı yazılır. Pratik olarak birbirinden şu şekilde ayırt ederiz: “ki” ekinden sonra bulunduğu kelimeye “-ler” ekini getirdiğimiz zaman kelime anlamını kaybetmiyorsa ektir ve bitişik yazılır. Anlamını kaybediyorsa bağlaçtır ve ayrı yazılır.

Örnek:

- Sen ki onun her zor anında yanında oldun. Sen ki den sonra -ler ekini koydumuz zaman kelime anlamını kaybediyor. Burada -ki bağlaçtır.
- Çantadaki su dökülmüş. Çantadaki kelimesinden sonra -ler ekini getirdiğimiz zaman kelime anlamını kaybetmiyor. Burada -ki ektir.

Aşağıdaki cümleleri “-ki” eki veya “ki” sözcüğünden uygun olanı ile tamamlayalım.

1. Onda <u>ki</u> para kaybolmuş.	7. Bizimle gel... <u>ki</u> .. Ali'yi gör.
2. Gecen yaptığın <u>ki</u> gibi olmamış.	8. Kolundaki <u>ki</u> saati nereden aldın?
3. Dün aksam <u>ki</u> dizi çok heyecanlıydı.	9. Tam evden çıktım... <u>ki</u> .. yağmur yağdı.
4. Buradal <u>ki</u> kitabım kaybolmuş.	10. Bir şey biliyorum... <u>ki</u> .. konuşuyorum.
5. Ödevini yap... <u>ki</u> .. annen kızmasın.	11. Kapıda <u>ki</u> ayakkabılar bizim değil.
6. Baktım... <u>ki</u> .. orada yok.	12. Yağmur yağmadı... <u>ki</u> .. bu toz kalsın.

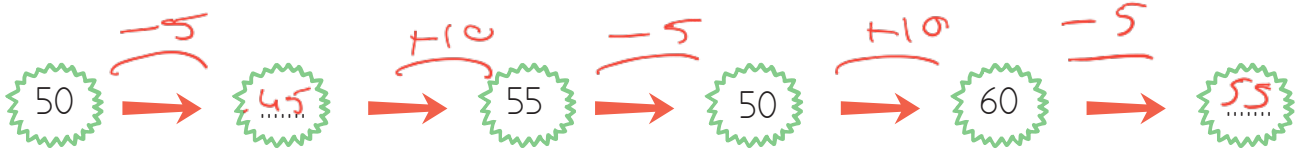
Aşağıdaki cümlelerdeki “ki”nin ek mi yoksa bağlaç mı olduğunu belirleyelim. Yazılışının doğru mu, yanlış mı olduğunu örnekteki gibi işaretleyelim.

Cümle	Bağlaç	Ek	Doğru	Yanlış
Sendeki kalemleri verir misin?		X	X	
Sinava çalış ki, yüksek not al.	X		X	
Camları sil ki, temiz görünsüm.	X		X	
Ayakkabında ki yırtık büyümüş		X		X
Resimdeki sen misin?	X			X
Gittiğinde ki gibi görünmüyorsun.		X		X

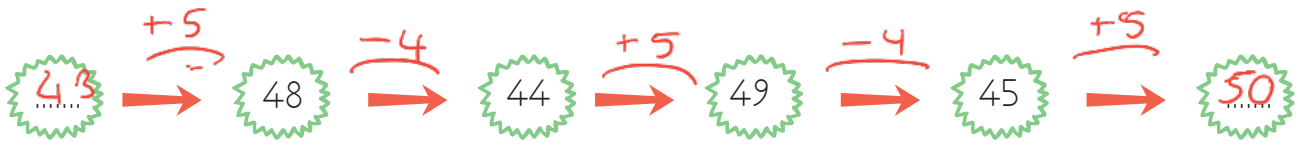
➡ Aşağıdaki örüntünün kuralını belirleyip boşlukları dolduralım.

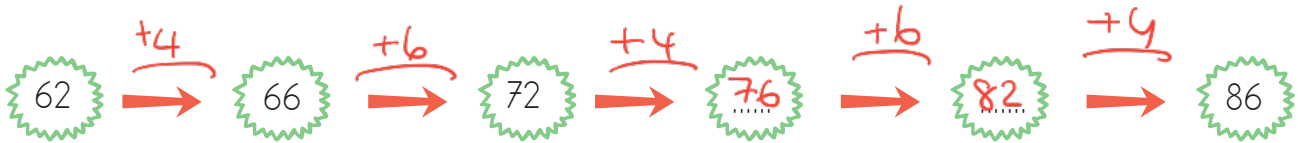
Kural: 7 artan, 5 azalan

Kural: 5 azalan, 10 artan

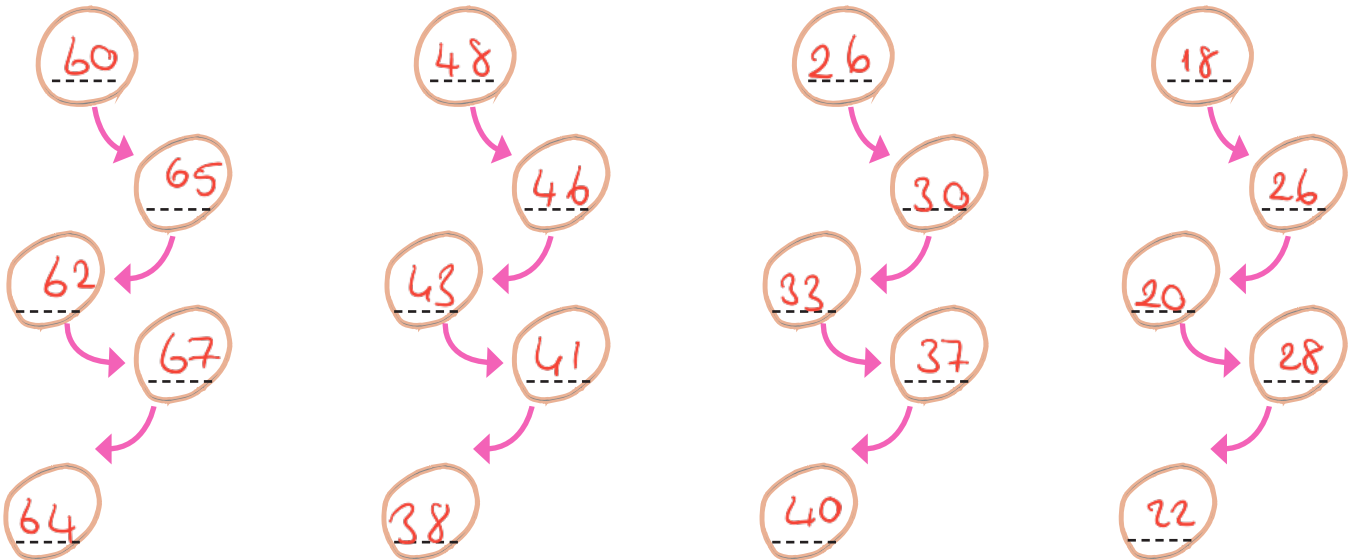

Kural: 5 artan, 4 azalan

Kural: 4 artan, 6 artan

➡ Verilen kurallara göre örüntüler oluşturalım.

⇒ Aşağıdaki toplama işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r} 3348 \\ 2442 \\ 3263 \\ + \\ \hline 9053 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1455 \\ 6225 \\ 773 \\ + \\ \hline 8453 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3456 \\ 2048 \\ 4945 \\ + \\ \hline 10449 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4896 \\ 3965 \\ 900 \\ + \\ \hline 9761 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2345 \\ 4075 \\ 98 \\ + \\ \hline 6518 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6085 \\ 2096 \\ 87 \\ + \\ \hline 8268 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2585 \\ 3267 \\ 990 \\ + \\ \hline 6842 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4690 \\ 6662 \\ 2563 \\ + \\ \hline 13915 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5265 \\ 3879 \\ 667 \\ + \\ \hline 9811 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7950 \\ 670 \\ 385 \\ + \\ \hline 9005 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7230 \\ 1050 \\ 1245 \\ + \\ \hline 9525 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2444 \\ 3242 \\ 4076 \\ + \\ \hline 9762 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3248 \\ 1456 \\ 2232 \\ + \\ \hline 6936 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6645 \\ 2260 \\ 1890 \\ + \\ \hline 10795 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4078 \\ 3879 \\ 1455 \\ + \\ \hline 9412 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8030 \\ 145 \\ 482 \\ + \\ \hline 8657 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5488 \\ 2322 \\ 1965 \\ + \\ \hline 9775 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6200 \\ 1209 \\ 3038 \\ + \\ \hline 10447 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5028 \\ 2565 \\ 4250 \\ + \\ \hline 11843 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8150 \\ 1345 \\ 1008 \\ + \\ \hline 10503 \end{array}$$

⇒ Aşağıdaki toplama işlemlerinde verilmeyen toplananları bulalım.

$$\begin{array}{r} 1250 \\ + \boxed{3750} \\ \hline 5000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6075 \\ + \boxed{3780} \\ \hline 9855 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{2012} \\ + 2988 \\ \hline 5000 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4755 \\ + \boxed{5110} \\ \hline 9865 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1988 \\ + \boxed{6637} \\ \hline 8625 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{2523} \\ + 4877 \\ \hline 7400 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{8271} \\ + 1585 \\ \hline 9856 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8199 \\ + \boxed{1151} \\ \hline 9350 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5155 \\ + \boxed{1763} \\ \hline 6898 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7220 \\ + \boxed{2779} \\ \hline 9999 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{1535} \\ + 5455 \\ \hline 6990 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{2865} \\ + 1956 \\ \hline 4821 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{6806} \\ + 999 \\ \hline 7805 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \boxed{4765} \\ + 1463 \\ \hline 6208 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5003 \\ + \boxed{3884} \\ \hline 8887 \end{array}$$

BİLGİYE GEL

TOPLAMI TAHMİN ETME

Toplama işleminin sonucu tahmin edilirken sayıları en yakın onluğa veya en yakın yüzlüğe yuvarlama yöntemi kullanılabilir.

Örnek: 487 ve 156 sayılarının toplamını, sayıları en yakın onluğa ve en yakın yüzlüğe yuvarlayarak sonucunu tahmin edelim. Tahminimiz ile gerçek sonuç arasındaki farkı bulalım.

Gerçek Sonuç		Tahmini Sonuç		Karşılaştırma
$\begin{array}{r} 487 \\ + 156 \\ \hline 643 \end{array}$	En Yakın Onluk	$\begin{array}{r} 490 \\ + 160 \\ \hline 650 \end{array}$		$\begin{array}{r} 650 \\ - 643 \\ \hline 007 \end{array}$
Gerçek Sonuç		Tahmini Sonuç		Karşılaştırma
$\begin{array}{r} 487 \\ + 156 \\ \hline 643 \end{array}$	En Yakın Yüzlük	$\begin{array}{r} 500 \\ + 200 \\ \hline 700 \end{array}$		$\begin{array}{r} 700 \\ - 643 \\ \hline 057 \end{array}$

→ Aşağıdaki doğal sayılardan pembe olanları(soldaki) en yakın onluğa, mavi olanları(sağdaki) en yakın yüzlüğe yuvarlayarak toplamı tahmin edelim. Tahminimizi gerçek sonuç ile karşılaştıralım.

Gerçek Sonuç	Tahmini Sonuç	Karşılaştırma
$\begin{array}{r} 548 \\ + 417 \\ \hline 965 \end{array}$	$\begin{array}{r} 550 \\ + 420 \\ \hline 970 \end{array}$	$\begin{array}{r} 970 \\ - 965 \\ \hline 005 \end{array}$

Gerçek Sonuç	Tahmini Sonuç	Karşılaştırma
$\begin{array}{r} 2126 \\ + 1489 \\ \hline 3615 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2100 \\ + 1500 \\ \hline 3600 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3615 \\ - 3600 \\ \hline 0015 \end{array}$

Gerçek Sonuç	Tahmini Sonuç	Karşılaştırma
$\begin{array}{r} 3179 \\ + 2688 \\ \hline 5867 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3180 \\ + 2690 \\ \hline 5870 \end{array}$	$\begin{array}{r} 5870 \\ - 5867 \\ \hline 0003 \end{array}$

Gerçek Sonuç	Tahmini Sonuç	Karşılaştırma
$\begin{array}{r} 2046 \\ + 1496 \\ \hline 3542 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2000 \\ + 1500 \\ \hline 3500 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3542 \\ - 3500 \\ \hline 0042 \end{array}$

Gerçek Sonuç	Tahmini Sonuç	Karşılaştırma
$\begin{array}{r} 3256 \\ + 5129 \\ \hline 8385 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3260 \\ + 5130 \\ \hline 8390 \end{array}$	$\begin{array}{r} 8390 \\ - 8385 \\ \hline 0005 \end{array}$

Gerçek Sonuç	Tahmini Sonuç	Karşılaştırma
$\begin{array}{r} 5847 \\ + 3597 \\ \hline 9444 \end{array}$	$\begin{array}{r} 5800 \\ + 3600 \\ \hline 9400 \end{array}$	$\begin{array}{r} 9444 \\ - 9400 \\ \hline 0044 \end{array}$

BİLGİYE GEL

ZİHİNDEN ÇIKARMA

Üç basamaklı doğal sayılardan 10'un katı olan iki basamaklı doğal sayılar zihinden çıkarılırken eksilen sayının birler basamağındaki rakam farkın birler basamağına yazılır. Eksilen ile çıkanın onlukları çıkarılarak çıkarma işlemine başlanır.

$$\begin{array}{r} 6-4=2 \\ 5 \ 6 \ 3 - 4 \ 0 = 5 \ 2 \ 3 \end{array}$$

Üç basamaklı doğal sayılardan 100'ün katı olan üç basamaklı doğal sayılar zihinden çıkarılırken eksilenin onluk ve birliği farkın onluk ve birliği olarak yazılır. Eksilen ile çıkanın yüzlükleri çıkarılarak çıkarma işlemine başlanır.

$$\begin{array}{r} 7-4=3 \\ 7 \ 6 \ 4 - 4 \ 0 \ 0 = 3 \ 6 \ 4 \end{array}$$

→ Aşağıdaki zihinden çıkarma işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r} 648 \\ - 20 \\ \hline 628 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 756 \\ - 30 \\ \hline 726 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 875 \\ - 60 \\ \hline 815 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 296 \\ - 50 \\ \hline 246 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 578 \\ - 60 \\ \hline 518 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 544 \\ - 30 \\ \hline 514 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 295 \\ - 60 \\ \hline 235 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 399 \\ - 90 \\ \hline 309 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 337 \\ - 20 \\ \hline 317 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 168 \\ - 50 \\ \hline 118 \end{array}$$

→ Aşağıdaki zihinden çıkarma işlemlerini yapalım.

$$\begin{array}{r} 956 \\ - 500 \\ \hline 456 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 378 \\ - 200 \\ \hline 178 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 469 \\ - 400 \\ \hline 69 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 987 \\ - 700 \\ \hline 287 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 656 \\ - 500 \\ \hline 156 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 522 \\ - 300 \\ \hline 222 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 136 \\ - 100 \\ \hline 36 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 965 \\ - 800 \\ \hline 165 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 732 \\ - 700 \\ \hline 32 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 807 \\ - 600 \\ \hline 207 \end{array}$$

→ Aşağıdaki zihinden çıkarma işlemlerini yapalım.

$800 - 30 = 770$	$900 - 20 = 880$	$750 - 200 = 550$	$500 - 100 = 400$
$650 - 70 = 580$	$800 - 80 = 720$	$900 - 90 = 810$	$650 - 150 = 500$
$450 - 90 = 360$	$750 - 250 = 500$	$900 - 300 = 600$	$630 - 50 = 580$
$840 - 400 = 440$	$500 - 250 = 250$	$750 - 80 = 670$	$800 - 500 = 300$
$900 - 100 = 800$	$650 - 80 = 570$	$540 - 120 = 420$	$420 - 150 = 270$
$990 - 90 = 900$	$780 - 90 = 690$	$650 - 400 = 250$	$900 - 800 = 100$
$890 - 50 = 840$	$720 - 60 = 660$	$850 - 60 = 790$	$520 - 70 = 450$

→ Aşağıdaki zihinden çıkarma işlemlerini yapalım.

$\begin{array}{r} 970 \\ - 400 \\ \hline 570 \end{array}$	$\begin{array}{r} 850 \\ - 200 \\ \hline 650 \end{array}$	$\begin{array}{r} 720 \\ - 70 \\ \hline 650 \end{array}$	$\begin{array}{r} 500 \\ - 300 \\ \hline 200 \end{array}$	$\begin{array}{r} 840 \\ - 600 \\ \hline 240 \end{array}$
$\begin{array}{r} 445 \\ - 45 \\ \hline 400 \end{array}$	$\begin{array}{r} 555 \\ - 75 \\ \hline 480 \end{array}$	$\begin{array}{r} 895 \\ - 65 \\ \hline 830 \end{array}$	$\begin{array}{r} 620 \\ - 90 \\ \hline 530 \end{array}$	$\begin{array}{r} 780 \\ - 90 \\ \hline 690 \end{array}$
$\begin{array}{r} 945 \\ - 75 \\ \hline 870 \end{array}$	$\begin{array}{r} 988 \\ - 88 \\ \hline 900 \end{array}$	$\begin{array}{r} 750 \\ - 130 \\ \hline 620 \end{array}$	$\begin{array}{r} 580 \\ - 160 \\ \hline 420 \end{array}$	$\begin{array}{r} 98 \\ - 69 \\ \hline 29 \end{array}$

Proteinlerin vücudumuzdaki öncelikli görevleri; yapım ve onarımdır. Yaşam faaliyetlerini düzenleyip vücudumuzun büyüme ve gelişmesini sağlarlar. Vücudun mikroplara karşı direncini artırır. Et, yumurta, süt gibi besinlerde bol miktarda protein bulunur.

Karbonhidratların görevi; vücudumuzun ihtiyacı olan enerjiyi sağlamaktır. Makarna, buğday, pirinç, arpa ve yulaf gibi besinlerde bol miktarda karbonhidrat bulunur.

Vitaminler, vücudumuzda düzenleyici olarak rol oynar. Bizi hastalıklardan korur ve hasta olduğumuz zaman hemen iyileşmemizi sağlarlar. Vitaminlerin bir diğer rolü de karbonhidrat ve proteinlerin vücut tarafından kullanılmasını sağlamasıdır. Sebze ve meyvelerde bol miktarda vitamin bulunur.

Su, vücudumuzda düzenleyici rol oynar. Su gereksinimimizi içilen sudan yanı sıra yenilen besinlerden karşılanır. Birçok besinin içerisinde az ya da çok miktarda su bulunmaktadır.

Mineraller, vücudumuzun büyüüp gelişmesinde, sağlıklı bir şekilde hayatımıza devam etmemizde katkısı vardır. Vücudumuzda düzenleyici olarak rol oynar. Kemiklerimizin yapısı, kalp atışlarımızın düzenli olması gibi vücudumuzda birçok işlevi vardır. Demir, kalsiyum, çinko, potasyum gibi mineraller çeşitli besinlerin içerisinde bulunmaktadır.

Yağlar, karbonhidratların yetersiz kaldığı durumlarda vücudumuzun enerji ihtiyacını karşılamak için devreye girer. Deri altında depo edilerek dışarıdan gelecek darbelerle karşı vücudumuzu korur. Ayrıca vücudu soğuktan koruma özelliği de vardır. Fazla depo edildiği zaman kilo alınmasına neden olur. Ayçiçeği, fındık, fıstık, zeytin gibi besinlerde bol miktarda bulunur.

➔ Aşağıda verilen cümlelerin dairelerine, verilen besin gruplarının sayılarından uygun olanları yazalım.

Proteinler

1

Karbonhidratlar

2

Su

3

Mineraller

4

Vitaminler

5

Yağlar

6

- ⑤ Karbonhidrat ve proteinlerin vücudumuz tarafından kullanılmasını sağlarlar.
- ① Yapıcı ve onarıcı besin grubunda birinci sıradadır. Et, süt gibi besinlerde bolca bulunur.
- ③ Her besinin içinde az ve çok bulunur. Vücudumuzda düzenleyici rol oynar.
- ② Vücudumuzun enerji ihtiyacını ilk başta karşılayan besin grubudur.
- ⑥ Deri altında depo edilerek vücudumuzu dışarıdan gelecek darbelerle karşı korur.
- ④ Çeşitli besinlerin içeriğinde bulunur. Demir, fosfat, çinko bu grupta yer alır.

➡ Aşağıda verilen besin gruplarının vücudumuz için faydasını kısaca yazalım.

Karbonhidratlar
Vücudun enerji
gerekisini
karşılar.

Proteinler
Yaraların iyileşmesini
sağlar.

Su
Vücudumuzda
düzenleyicidir.

Yağlar
Karbonhidratlar gibi
vücudumuzun enerji
ihtiyacını karşılar.

Mineraller
Vücudumuzda
düzenleyicidir.

Vitaminler
Vücudumuzun direncini
artırarak hastalıklara
karşı korur.

➡ Aşağıdaki ifadeler doğru ise (D), yanlış ise (Y) yazalım.

(D) Besin olarak tükettiğimiz sebze ve meyvelerde bol miktarda vitamin bulunur.

(Y) Sucuk, salam ve pastırma gibi et ürünlerini çiğ olarak tüketmeliyiz.

(Y) Mineraller vücudumuzun büyüyüp gelişmesinde ve sağlıklı kalmasında rol oynamaz.

(D) Yağlar deri altına depo edilerek vücudu darbelere karşı korumakla da görevlidir.

(D) Proteinlerin vücudumuzdaki öncelikli görevi yapım ve onarımdır.

(D) Yemek yapmakta kullandığımız araç ve gereçlerin temizliğine dikkat etmeliyiz.

(Y) Makarna, pirinç ve patatesten bol miktarda protein bulunur.

(D) Su vücudumuzda düzenleyici olarak görev yapar.

Aile; toplumu oluşturan en küçük yapı birimidir. Anne, baba ve çocuklardan oluşan aile yapısına **çekirdek aile** denir. Genel olarak aileler çekirdek aile şeklinde yaşarlar. **Geniş aile** ise anne, baba, çocukların yanında dede ve nine gibi aile büyüklerinin bir arada yaşamasıyla oluşur. Ailemizin nasıl bir araya geldiğini **aile tarihine** bakarak öğrenebiliriz. Bu şekilde hatıralarımız hakkında bilgi sahibi oluruz. Aile tarihimizi oluştururken **yazılı, görsel** ve **sözlü** kaynaklardan yararlanabiliriz.

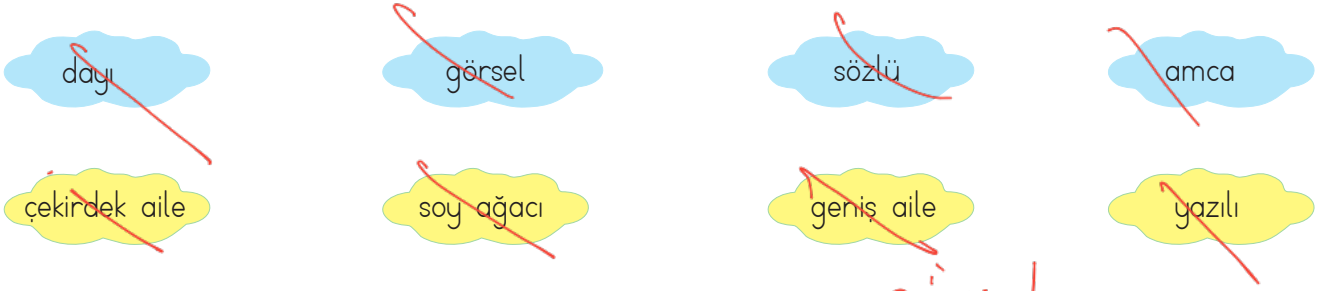
➔ Aşağıda verilen kelimelerden akrabalık ilişkisi bulunanların kutularını işaretleyelim.

hala ☒	anneanne ☒	dede ☒	müdür ☐
komşu ☐	teyze ☒	arkadaş ☐	amca ☒
kardeş ☒	nine ☒	öğretmen ☐	doktor ☐
yenge ☒	mühendis ☐	dost ☐	dayı ☒

➔ Aile tarihimizi öğrenirken yararlandığımız kaynak türlerini örnekteki gibi verilen kelimenin altına yazalım.

video ☒ görsel kaynak	ses kaydı ☒ Sözlü kaynak	fotoğraflar ☒ Görsel kaynak	mektuplar ☒ Yazılı kaynak
sohbetler ☒ Sözlü kaynak	albümler ☒ Görsel kaynak	anı defterleri ☒ Yazılı kaynak	düğünler ☒ Görsel ve sözlü kaynak
eski eşyalar ☒ Görsel kaynak	kiyafetler ☒ Görsel kaynak	belgeler ☒ Yazılı kaynak	madalyalar ☒ Görsel kaynak

➔ Verilen kelimeleri kullanarak aşağıdaki boşlukları dolduralım.

- Aile tarihimizi araştırırken kullandığımız video ve fotoğraflar görsel kaynaklardır.
- Anne, baba ve çocuklardan oluşan toplumun en küçük birimine çekirdek aile denir.
- Aile tarihimizi araştırırken kullandığımız mektuplar ve anı defterleri yazılı kaynaklardır.
- Babamızın erkek kardeşine amca deriz.
- Aile tarihimizi araştırırken yararlandığımız, anlatılan anılar sözlü kaynaklardır.
- Anne, baba, dede ve nineden oluşan kalabalık aile yapısına geniş aile denir.
- Bir ailenin bütün bireylerinin geçmişten günümüze sıralanmasına soy ağacı denir.
- Annemizin erkek kardeşine dayı deriz.

➔ Aşağıdaki boşlukları akrabalık ilişkisine göre dolduralım.

Annemizin kız kardeşi <u>Teyze</u>	Babamızın erkek kardeşi <u>Amca</u>	Teyzemizin erkek kardeşi <u>Dayı</u>
Annemizin babası <u>Dede</u>	Annemizin annesi <u>Anneanne</u>	Babamızın kız kardeşi <u>Hala</u>
Amcamızın babası <u>Büyükbaba</u>	Halamızın kızı <u>Kuzen</u>	Babamızın Annesi <u>Babeanne</u>

 Aşağıda karışık olarak verilen ülke isimlerini yazalım. Daha sonra millet isimlerini yazalım.

→
Ülke ismi

Millet ismi

p-a-s-n-i

Spain

Spanish

e-f-r-a-n-c

France

French

s-u-s-r-a-i

Russia

Russian

r-a-z-l-b-i

Brazil

Brazilian

→
Ülke ismi

Millet ismi

x-o-e-m-c-i

Mexico

Mexican

o-l-p-n-d

Poland

Polish

e-y-t-u-r-k

Turkey

Turkish

p-y-t-g-e

Egypt

Egyptian

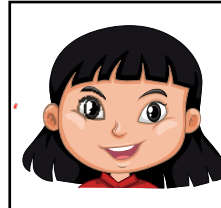

Aşağıdaki cümlelerden boşluklara "am, is, are" sözcüklerinden uygun olanını yazalım.

Where are you from?

I am from Turkey.

Fera is Canadian.

She is from Canada.

I am from Germany.

I am German.

She is from Greece.

She is Greek.

Aşağıdaki soruları verilen bayraklara göre cevaplayalım.

Is she from Germany?

Yes, she is.

Are you from France?

No, I'm not.

Is he from the USA?

Yes, he is.

Is he from South Korea?

No, he isn't.